VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Administracji i Cyfryzacji (nr 46)**
- **Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 121)**

z dnia 7 listopada 2013 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Administracji i Cyfryzacji (nr 46)

Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 121)

7 listopada 2013 r.

Komisje: Administracji i Cyfryzacji oraz Edukacji, Nauki i Młodzieży, obradujące pod przewodnictwem posła **Piotra Pawła Baucia (TR)**, przewodniczącego Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, rozpatrzyły:

– sprawozdanie podkomisji nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o systemie informacji oświatowej (druk nr 1794).

W posiedzeniu udział wzięli: **Maciej Jakubowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej wraz ze współpracownikami, **Wiktor Jędrzejec** dyrektor Departamentu Szkolnictwa Artystycznego i Edukacji Kulturalnej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, **Teresa Zientala** naczelnik Wydziału Organizacji i Nadzoru Pedagogicznego w Departamencie Doradztwa, Oświaty Rolniczej i Nauki Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, **Monika Krasińska** dyrektor Departamentu Orzecznictwa, Legislacji i Skarg w Biurze Głównego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wraz ze współpracownikiem, **Ireneusz Budzyński** dyrektor Departamentu Metodologii, Standardów i Rejestrów Głównego Urzędu Statystycznego wraz ze współpracownikiem, **Cezary Pomarański** główny specjalista w Najwyższej Izbie Kontroli, **Monika Walterska** główny specjalista w Zespole Oświaty Zawodowej i Problematyki Społecznej Związku Rzemiosła Polskiego, **Dorota Michalak** przedstawiciel Zarządu Głównego Związku Nauczycielstwa Polskiego, **Roman Laskowski** członek Prezydium Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność" oraz **Kalina Kenczew-Pałasz** zastępca dyrektora Komendy Głównej Ochotniczych Hufców Pracy.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Elżbieta Wojciechowska, Grażyna Kućmierowska i Paweł Witecki** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Krzysztof Karkowski** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Administracji i Cyfryzacji oraz Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. Stwierdzam kworum. Porządek dzienny posiedzenia obejmuje rozpatrzenie sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o systemie informacji oświatowej, druk nr 1794. Czy są uwagi do porządku posiedzenia? Nie widzę zgłoszeń. Stwierdzam, że Komisje przyjęły porządek dzienny bez zmian.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Bardzo proszę panią poseł Urszulę Augustyn o przedstawienie sprawozdania podkomisji.

Poseł Urszula Augustyn (PO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni goście i drodzy posłowie, podkomisja powołana do rozpatrzenia druku 1794 zebrała się na osobnym posiedzeniu, podczas którego przeanalizowaliśmy bardzo precyzyjnie wszystkie przepisy zaproponowane przez ministerstwo w zmianie ustawy o systemie informacji oświatowej. Sam pomysł, żeby tej nowelizacji dokonać, opiera się na fakcie, iż co prawda nowo utworzony ustawą system informacji oświatowej funkcjonuje od marca, jest sprawny, ale w trakcie jego funkcjonowania okazało się, że pojawiają się dane, o których mówimy, że są to dane niezweryfikowane, czyli rozbieżne pomiędzy tym, co proponuje system PESEL, a tym, co zostało do systemu informacji oświatowej wpisane. Ponieważ te dwa systemy muszą

być kompatybilne, potrzeba czasu na to, żeby informacje zostały zweryfikowane i jako te prawdziwe wpisane do systemu informacji oświatowej. Jest to naprawdę bardzo istotne, ponieważ przypomnę, że sam pomysł i sama podstawa tworzenia nowego systemu informacji oświatowej – w skrócie nazywaliśmy go SIO2 – sama idea była oparta na tym, żeby jak najprecyzyjniej, jak najdokładniej można było naliczać subwencję oświatową, która przekazywana jest do organów prowadzących, żeby było tu jak najmniej pomyłek i żeby było to zrobione bardzo rzetelnie. Dane w systemie PESEL i w nowym systemie SIO są dosyć rozbieżne, bo mimo iż działający od marca system ma już w swoich zasobach 80% wszystkich danych, które są zweryfikowane i są prawidłowe, to wciąż jeszcze pozostaje około miliona danych, co do których istnieje pewna wątpliwość. Podczas obrad podkomisji, po przeanalizowaniu wszystkich przepisów bardzo krótkiej nowelizacji doszliśmy do wniosku, że jest kilka nieścisłości, nieprawidłowości odnoszących się do odwołań w ustawie, a także do języka i stylistyki. Wszystkie te nieprawidłowości usunęliśmy, natomiast pojawił się bardzo poważny problem, który dotyczy stanowiska Generalnego Inspektora Danych Osobowych. Generalny inspektor otrzymał zaproszenie na posiedzenie podkomisji, nie skorzystał z niego, ale przysłał nam swoje stanowisko na piśmie i to stanowisko przeanalizowaliśmy. Ponieważ ono nie było jasne, mieliśmy pewne wątpliwości co do tego, w jaki sposób powinniśmy procedować, w związku z tym podkomisja postanowiła zobowiązać, po pierwsze, Ministerstwo Edukacji do tego, aby skontaktowało się z generalnym inspektorem i wyjaśniło wszelkie wątpliwości. I te wątpliwości po wyjaśnieniu, rozwiane już, zostały przedstawione na posiedzeniu Komisji. Po drugie, postanowiliśmy zwrócić się do Biura Analiz Sejmowych o analizę, o opinię, żebyśmy byli świadomi, w jakim zakresie te nieprawidłowości, na które wskazywał Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, wpływają na naszą ustawę.

W związku z tym, proszę państwa, to, co wypracowała podkomisja, otrzymujecie państwo w sprawozdaniu, opinię BAS macie państwo w swoich skrzynkach, a ona w pewnym sensie rozwiewa nasze wątpliwości, ale myślę, że byłoby dobrze, abyśmy mogli jeszcze wysłuchać i Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, i pana ministra, którzy po specjalnym spotkaniu wypracowali pewne wnioski. Te wnioski w pewnym sensie powinny odpowiedzieć na nasze pytania, a po drugie, spowodować, że odpowiedzialnie i bezpiecznie będziemy podejmowali decyzje dotyczące przepisów nowelizacji tej ustawy. Panie przewodniczący, jeżeli pan pozwoli, to chciałabym prosić o przekazanie głosu panu ministrowi, który przedstawiłby relację i wnioski z tego spotkania.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Pozwalam, pani przewodnicząca. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Maciej Jakubowski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, ten tydzień rzeczywiście poświęciliśmy na bardzo intensywne prace z Generalnym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych, żeby wyjaśnić te nieścisłości. Pierwsza z omawianych kwestii dotyczyła celu funkcjonowania dwóch systemów. Były wątpliwości dotyczące tego, czy cele, które są zawarte w ustawie, nie są realizowane przez stary SIO i w związku z tym, jakie jest uzasadnienie dla funkcjonowania nowego systemu. Wyjaśniliśmy te wątpliwości, wskazując na to, że nowy system realizuje cele ustawowe i w znacznie większym stopniu pozwala na realizację takich celów jak sprawdzanie naliczania subwencji oświatowej czy też kreowanie polityki edukacyjnej, a także funkcjonowanie nadzoru nad szkołami i placówkami oświaty. Jednak w dyskusjach wskazano, że jeden z przepisów sugeruje, iż realizacja celów przez obydwa systemy jest równoważna czy też że jeden z systemów może tak naprawdę zastąpić drugi. Zaproponowaliśmy, żeby tę wątpliwość rozwiązać, dodając w art. 1 pkt 3 dotyczącym art. 105 po wyrazie „funkcjonuje" wyraz „również". Wtedy ten artykuł otrzymuje inne brzmienie, sugerując, że obydwa systemy realizują cele wskazane ustawą. Ta poprawka jest uzgodniona z GIODO i w pełni zaspokaja uwagi, które zostały nam przekazane.

Druga kwestia, która była wskazywana nie tylko przez GIODO, ale także w opinii BAS jako wymagająca wyjaśnienia, dotyczy tego, jak długo mogą być przechowywane niezweryfikowane dane. Zmiana ustawowa pozwala na wprowadzanie do systemu danych, które nie podlegają natychmiastowej weryfikacji z systemem PESEL, dlatego

że wiemy, iż wielu użytkowników systemu ma problemy z wprowadzeniem tych danych, potrzebuje czasu na wyjaśnienie stanu faktycznego. I tą zmianą ustawową chcieliśmy ten czas użytkownikom systemu dać. Jednak powstała wątpliwość, jak dużo tego czasu potrzeba. Zmiana ustawowa dopuszcza przetrzymywanie tych danych maksymalnie do 3 lat i GIODO wskazał na to, że wątpliwe jest, czy aż tak długi okres jest potrzebny. W związku z tym wraz z GIODO uzgodniliśmy zmianę w proponowanej ustawie, która zaspokaja te uwagi. W art. 2 w ust. 5 na początku proponujemy dodać wyraz „niezwłocznie". Proponujemy też dodać nowy ust. 7 – dotychczasowy ust. 7 staje się wtedy ust. 8 – oraz stosownie zmienić odwołanie w ust. 8. Sens tych zmian polega na tym, że z jednej strony chcemy, żeby dyrektor szkoły niezwłocznie po wyjaśnieniu stanu faktycznego, niezwłocznie po uzyskaniu poprawnych danych osobowych wprowadził je do systemu – dlatego dodajemy w ust. 5 wyraz „niezwłocznie" na samym początku, co zobowiązuje dyrektora do tego, żeby nie zwlekał z korektą danych w SIO. Z drugiej strony, druga zmiana powoduje, że jeżeli nie zostaną wprowadzone do systemu poprawne, poprawnie zweryfikowane dane, to dane, które się tam znajdują, będą automatycznie usuwane z systemu po okresie 6 miesięcy. To rozwiązuje obawy GIODO, a także wątpliwości wskazane w opinii BAS, że te dane będą przechowywane zbyt długo, co tak naprawdę nie jest z żadnych względów wymagane, ze względów praktycznych po prostu nie ma to uzasadnienia. Według nas okres 6 miesięcy jest wystarczający do wyjaśnienia nawet skomplikowanych spraw dotyczących danych osobowych uczniów czy nauczycieli i da dyrektorowi szkoły możliwość wyjaśnienia tych kwestii i wprowadzenia poprawnych danych do systemu. Zatem ta uzgodniona poprawka ma według nas uzasadnienie i myślę, że poprawia zmianę ustawową. Te dwie poprawki chciałbym przekazać Komisji. Dziękuję.

Poseł Urszula Augustyn (PO):

Jeśli pan przewodniczący pozwoli, to w trakcie rozpatrywania sprawozdania w odpowiednim momencie zgłoszę te poprawki.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dobrze, to będzie bardzo dobry i sprawny mechanizm, akceptuję tę propozycję. Czy ze strony GIODO…? Bardzo proszę o wypowiedź.

Dyrektor Departamentu Orzecznictwa, Legislacji i Skarg w Biurze Głównego Inspektora Ochrony Danych Osobowych Monika Krasińska:

Szanowna Komisjo, szanowni państwo posłowie, zgromadzeni goście, jako reprezentant Biura GIODO, a mianowicie dyrektor działu prawnego, chciałabym wskazać, iż materia, która jest dzisiaj poruszana, od początku była przedmiotem szczególnego zainteresowania GIODO, zważywszy również na okoliczność, iż prace nad samą ustawą o SIO, które jeszcze nie tak dawno były prowadzone, przebiegały w sposób, który mógł budzić wątpliwości, chociażby co do adekwatności gromadzonych danych osobowych, i budził wątpliwości, jeżeli chodzi o sferę danych wrażliwych, o czym wszyscy znakomicie pamiętamy. Dlatego GIODO, mając na względzie swoje doświadczenia, z ogromną uwagą i zwiększoną starannością analizował proces projektowania ustawy o zmianie ustawy o systemie informacji oświatowej. Tak, oczywiście zwracaliśmy uwagę na pewne kwestie, które w naszej ocenie były fundamentalne…

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Bardzo proszę szczególnie panów posłów, aby nie mruczeć, bo to przeszkadza. Bardzo proszę o ciszę.

Dyrektor departamentu w Biurze Głównego Inspektora Ochrony Danych Osobowych Monika Krasińska:

Wyrażaliśmy swoje zastrzeżenia w toku korespondencji prowadzonej z ministerstwem. Dwie zasadnicze kwestie, które dotyczyły tak samego funkcjonowania SIO z danymi osobowymi, jak i funkcjonowania systemu, który nie wymagałby danych osobowych, budziły nasze wątpliwości przede wszystkim z punktu widzenia konieczności funkcjonowania właśnie systemu z danymi osobowymi wobec wprowadzania starego porządku prawnego. Te zastrzeżenia były również przedkładane przez nas podkomisji w formie pisemnej, o czym była mowa.

Kolejną sprawą, która budziła nasze wątpliwości, była tzw. żywotność danych niepewnych. Z treści projektowanych przepisów nie do końca mogliśmy wywieść wniosek, jak długo i dlaczego tak długo dane osobowe będą przechowywane tak w bazie centralnej, jak i wśród lokalnych administratorów danych osobowych. Te wątpliwości zostały rozstrzygnięte podczas naszego spotkania, które odbyło się kilka dni temu. Ministerstwo w sposób kompleksowy wyłożyło nam racje przemawiające za wprowadzeniem pewnych rozwiązań i udoskonaliło te rozwiązania poprzez zaproponowanie nam nowego brzmienia obowiązujących przepisów, które wydaje się racjonalnym kompromisem stanowisk do tej pory się ścierających. Te rozwiązania są akceptowane przez GIODO i biorąc pod uwagę wskazane propozycje legislacyjne, wydaje się, że nie będzie dochodziło do nadużyć w sferze badania adekwatności danych przetwarzanych, retencji danych przetwarzanych czy w ogóle celowości prowadzenia tych dwóch systemów, które będą równolegle realizować cele określone w ustawie o systemie informacji oświatowej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Ostrowski.

Poseł Artur Ostrowski (SLD):

Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysokie Komisje, brałem udział w pracach podkomisji nad nowelizacją ustawy o systemie informacji oświatowej i chcę powiedzieć, że otrzymaliśmy stanowisko GIODO, w którym podważano zasadność tej nowelizacji i w sumie podstawowe artykuły, w których była zawarta pewna filozofia tej zmiany. Żałuję, że na posiedzeniu podkomisji nie było przedstawiciela GIODO, bo było wiele pytań w sprawie tego stanowiska, a pan minister nie mógł się do niego odnieść. Dzisiaj mamy bardziej komfortową sytuację, bo z wypowiedzi pani inspektor zrozumiałem, że został zawarty pewien racjonalny kompromis, który rozwiązuje wszystkie problemy wynikające z tej nowelizacji. Rozumiem, że pani inspektor potwierdza, że poprawki, które zaproponował rząd, konsumują zgłaszane zastrzeżenia, wychodzą naprzeciw zastrzeżeniom GIODO i że po przyjęciu poprawek ta nowelizacja zapewni ochronę danych osobowych. Ale pani inspektor na wstępie powiedziała, że nadal budzi wątpliwości gromadzenie danych wrażliwych – użyła pani takiego sformułowania, zapisałem je sobie. Pani inspektor kiwa głową, że nie, ale chciałbym usłyszeń potwierdzenie. Czy nadal istnieje zagrożenie, jeśli chodzi o ochronę danych wrażliwych, czy już takiego zagrożenia nie ma?

I teraz jeszcze przypomnę – zresztą pani inspektor o tym mówiła – że są zastrzeżenia co do przebiegu prac nad ustawą o systemie informacji oświatowej. Rozumiem, że i do obecnego przebiegu, i w odniesieniu do poprzedniej nowelizacji. Przypomnę, że GIODO wielokrotnie zwracał wcześniej uwagę ministerstwu, i teraz też to robi w przedstawionym stanowisku, które trafiło do podkomisji, że przepisy zaproponowane przez rząd niestety nie spełniają wymogów, jeśli chodzi o ochronę danych osobowych. Ale rozumiem, że pani inspektor nas dzisiaj uspokoi i weźmie odpowiedzialność za to, że te dane będą chronione i że za jakiś czas nie wrócimy do ustawy o systemie informacji oświatowej. A przypomnę, że jest to już kolejna nowelizacja, system nie został jeszcze w pełni wprowadzony, a my już po raz trzeci nad nim pracujemy, bo był pierwotny projekt, potem pierwsza nowelizacja i teraz druga, więc po raz trzeci pracujemy nad tym projektem. Chciałbym zatem, żebyśmy już zakończyli prace nad tym projektem, żeby ten system wreszcie zafunkcjonował w 100%, bo pracujemy nieustannie i ciągle go zmieniamy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Lech Sprawka w podobnym temacie czy może odpowiedź pani inspektor?

Poseł Lech Sprawka (PiS):

W podobnym.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

To bardzo proszę.

Poseł Lech Sprawka (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, pani inspektor, nawiążę do wypowiedzi pana posła Ostrowskiego, bo ja usłyszałem to samo, co pan poseł. Pani inspektor, prosiłbym o jednoznaczną deklarację, bo z pani wypowiedzi wynikało, że mieliście państwo wątpliwości dotyczące ochrony danych wrażliwych zarówno w odniesieniu do ustawy-matki, jak i do nowelizacji. I teraz żeby nie było żadnych wątpliwości: czy po wprowadzeniu poprawek, o których mówił pan minister Jakubowski, nie będziecie mieli już żadnych zastrzeżeń do całości ustawy? Proszę o jednoznaczną deklarację. Nie do samej nowelizacji, ale do całości po nowelizacji.

I drugę uwagę, drugie pytanie kieruję do pana ministra, bo nie rozumiem jednej rzeczy. W propozycji zmiany mamy, że dyrektor szkoły niezwłocznie ma coś tam zrobić, ale nie bardzo rozumiem, dlaczego potrzeba aż 3 lat do tego, aby po zweryfkowaniu z systemem PESEL dyrektorzy wprowadzili prawidłowe dane. Pragnę zwrócić uwagę, że funkcjonowanie podwójnego systemu SIO przez 3 lata, gdzie w praktyce będą wykorzystywane tylko i wyłącznie, chociażby do części oświatowej subwencji ogólnej, dane ze starego SIO, to jest niepotrzebna strata energii i ogromnej pracy przede wszystkim szkół. Pragnę zwrócić uwagę, że chodzi o około 500 mln informacji w skali kraju, które rokrocznie trzeba weryfikować, bo one się zmieniają. I po co ta praca? W jakim sensie o tym mówię? Panie ministrze, po co te 3 lata? Jeżeli ten system ma mieć wszelakie zalety, bo przede wszystkim ma uszczelnić system przekazu informacji jako bazy do rozdziału części oświatowej subwencji ogólnej, to wydaje mi się, że skoro już zdecydowaliście się państwo na to, to należy to zrobić niezwłocznie, a nie za 3 lata. Funkcjonowanie dwóch systemów przez kolejne 3 lata, podczas gdy wykorzystuje się tylko jeden, do tego pracochłonny, gigantycznie pracochłonny dla szkół, to praca na próżno. Niektórzy mówią: „Ale te dane zostały wprowadzone i to już niewiele kosztuje". To nieprawda, bo żeby zweryfikować, czy dane dotyczące ucznia Jasia Kowalskiego nie zmieniły się albo zmieniły, to trzeba każdy element porównać ze stanem faktycznym. Jeszcze raz podkreślam, że to jest gigantyczna praca. Proszę zwrócić uwagę, że w stosunku do każdego ucznia, nauczyciela zbieramy po kilkadziesiąt informacji, które trzeba najpierw w różnych formach, łącznie z papierowymi, zebrać na terenie szkoły, czy dany uczeń zdobył kartę rowerową, czy jej nie zdobył, i sprawdzić, co było w systemie i jak to zmienić. To jest naprawdę gigantyczna praca. Stąd też, reasumując, panie ministrze, dlaczego w poprawce, którą pan proponuje, mamy 31 grudnia 2016 r.?

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo. Najpierw poproszę panią inspektor, a potem pana ministra.

Dyrektor departamentu w Biurze Głównego Inspektora Ochrony Danych Osobowych Monika Krasińska:

Szanowna Komisjo, szanowni państwo posłowie, moja wypowiedź nawiązywała do pewnej części historycznej związanej w ogóle z budowaniem systemu informacji oświatowej, także w oparciu o dane wrażliwe, co do których zgłoszonych było szereg zastrzeżeń i które to dane zostały w rezultacie wyeliminowane z systemu centralnego na poziomie nowelizacji sprzed jakiegoś już czasu. Dzisiaj mówimy o nowelizacji, która nie dotyczy tej materii, a więc dzisiaj rozmawiamy o systemie centralnym, który nie będzie przechowywał, przetwarzał danych wrażliwych, dlatego pytanie pana posła o dane wrażliwe w odniesieniu do tej nowelizacji uznaję za jakby bezprzedmiotowe, bo nie one ulegają przetwarzaniu. Przedmiotem tej nowelizacji jest przede wszystkim kwestia zbudowania pewnych rozwiązań – i tutaj pojawiło się pytanie, które zadał generalny inspektor – rozwiązań, dla których adekwatne jest pozyskiwanie wyłącznie danych statystycznych czy raczej również danych osobowych. Z treści przepisów pierwotnie przez nas opiniowanych wynikało, że *de facto* dla realizacji tychże celów, o których mowa w ustawie o systemie informacji oświatowej, wystarczającym byłby system z danymi statystycznymi, ale jak zostało nam to wytłumaczone podczas spotkania i podczas analizy tych przepisów oraz celu, który ma realizować sama ustawa, rzeczywiście SIO z danymi osobowymi, a więc danymi osób spersonalizowanych, również będzie realizował równolegle określone cele, zatem nie można mówić o jego zupełnym wyłączeniu na poziomie tej ustawy. A jeżeli

tak, to GIODO chciał wyraźnego przepisu na poziomie ustawy, iż rzeczywiście te cele będą realizowane także za pomocą systemu z danymi osobowymi. Taki właśnie przepis znalazł się w niniejszej propozycji, która dzisiaj została przedłożona.

Jeżeli natomiast chodzi o tzw. dane niepewne, to generalny inspektor wyraża przede wszystkim obawy, jak długo takie dane będą przechowywane w systemie centralnym i jak zmotywować administratorów zbiorów lokalnych do tego, ażeby czym prędzej wyjaśnili sytuację faktyczną, by ten rys niepewności został całkowicie wyeliminowany. Wydaje się, iż konstrukcja, która została zaproponowana przez MEN, z jednej strony dyscyplinuje administratorów zbiorów lokalnych do jak najszybszego podjęcia działań mających na celu wyjaśnienie stanu faktycznego prawnego, a z drugiej strony realnie skraca żywotność tych danych tak w systemie centralnym, jak i na poziomach lokalnych, a zatem przetwarzanie danych osobowych czyni bardziej adekwatnym w stosunku do zakładanych celów. Stąd też te przepisy są niewątpliwie zdecydowanie bardziej optymalne z punktu widzenia budowania prywatności niż te, które pierwotnie zostały oprotestowane przez GIODO. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, proszę.

Podsekretarz stanu w MEN Maciej Jakubowski:

Dziękuję bardzo. Dziękuję bardzo za pytanie pana posła Sprawki, które pozwoli mi wyjaśnić niektóre szczegóły, bo myślę, że istnieje pewne niezrozumienie w kwestii tego, dlaczego ta zmiana jest wprowadzana i w jaki sposób system działa. Dane, które wprowadzają dyrektorzy szkół, już są w systemie, to nie znaczy, że one się tam znajdą dopiero za 3 lata, jak pan poseł powiedział, podobnie jak dane, które po zmianie ustawowej będą wprowadzane, a nie od razu będą weryfikowane. To powoduje, że ten system po zmianie ustawowej będzie mógł już w pełni być wykorzystywany do realizacji wszystkich celów ustawowych. Nowy SIO już obecnie jest wykorzystywany, choćby w procesie obserwowania, ile danych w systemie jest już potwierdzonych, który teraz po wdrożeniu realizujemy, a pragnę przypomnieć, że o ponad 80% danych już potwierdzonych systemem PESEL wiemy, że są to dane osobowe rzetelne, że ci uczniowie, krótko mówiąc, istnieją i uczęszczają do danej placówki. Te dane są już wykorzystywane choćby po to, żeby zorientować się, gdzie są z nimi problemy, a także gdzie mogą istnieć ewentualne wątpliwości dotyczące podstawy naliczania subwencji oświatowej.

Odnosząc się do tego, że funkcjonowanie starego systemu będzie stanowić bardzo duże obciążenie dla użytkowników, chcę powiedzieć, że my już wcześniej, także na posiedzeniu podkomisji, bardzo szczegółowo wyjaśnialiśmy, że po tej zmianie ustawowej właściwie wszyscy użytkownicy będą mogli w łatwy sposób zgromadzić komplet danych dotyczących danej placówki w nowym SIO. W takiej sytuacji rozwiązania techniczne, które zaproponujemy po zmianie ustawowej w nowym systemie SIO, będą umożliwiały raportowanie z tego systemu w formacie identycznym jak w starym SIO. To powoduje, że tak naprawdę użytkownicy, którzy będą mogli te dane w pełni wprowadzić, nie będą już musieli przygotowywać danych w starym formacie, niejako automatycznie te dane uzyskają i będą mogli je przekazywać do MEN, więc to nie będzie dla nich dodatkowy wysiłek. Chciałem też podkreślić, że ta gigantyczna praca, o której mówimy – zgodzę się, że dyrektorzy szkół wykonują teraz olbrzymią pracę – to jest właściwie praca w dużej mierze jednorazowa, dlatego że obecnie jesteśmy na etapie wdrażania systemu, do którego trzeba wprowadzić około 6 mln danych, ale w kolejnych latach będą wprowadzane tylko dane dotyczące nowych uczniów i ewentualnie aktualizowane będą dane już istniejące, jeżeli zajdą jakiekolwiek zmiany. Tak, że teraz mamy moment dużego obciążenia, ale już w kolejnych latach tego nie będzie.

Chciałbym też odpowiedzieć na sugestie, że dyrektorzy muszą szukać jakichś brakujących dokumentów. To nie jest prawda, panie pośle, dlatego że wszystkie dane, które są wprowadzane do systemu, pochodzą z dokumentacji, którą dyrektor szkoły musi gromadzić i którą posiada w szkole, nie musi zdobywać żadnych dodatkowych dokumentów.

I jeszcze krótkie wyjaśnienie, dlaczego 3 lata. To jest dosyć dokładnie opisane w uzasadnieniu ustawy, ja tylko krótko powiem, że najbliższy rok to jest rzeczywiście czas,

w którym po zmianie ustawowej umożliwimy wprowadzenie wszystkich danych do systemu, czas na pełne zgromadzenie tych danych. W 2015 r. wprowadzony zostanie nowy system PESEL i wtedy będzie czas na dostosowanie SIO do współpracy z tym systemem. Chciałbym też wskazać na to, że nowy system PESEL będzie umożliwiał znacznie łatwiejszą procedurę wyjaśniania błędów w systemie PESEL, co ostatecznie umożliwi, jak myślę, zgromadzenie wszystkich danych i ich pozytywną weryfikację z systemem PESEL. I w 2015 r. będzie możliwy tak naprawdę pierwszy test naliczenia subwencji oświatowej, porównanie ze starym SIO, czy rzeczywiście mamy już wszystkie dane, a w 2016 r. będziemy pierwszy raz naliczać subwencję oświatową na rok 2017, opierając się już o nowy system, ale jednocześnie mając pełną gwarancję bezpieczeństwa naliczenia subwencji oświatowej, ponieważ użytkownicy systemu wciąż będą mogli te dane widzieć w formacie starego systemu SIO oraz ewentualnie korygować i raportować w tym formacie, który znają, i to jeszcze w tym roku zagwarantuje nam, że ta subwencja oświatowa będzie w pełni poprawnie naliczona i że system jest poprawnie wdrożony. Mam nadzieję, że to wyjaśnia obawy pana posła. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo. Jeszcze pan poseł Ostrowski i zamykam listę.

Poseł Artur Ostrowski (SLD):

Chciałbym przypomnieć o jednym wniosku, który został zgłoszony podczas prac podkomisji. Wniosek sformułowała pani poseł Wróbel. Chciałbym przypomnieć, że pojawiła się prośba, aby pan minister zaprezentował nam funkcjonowanie mechanizmu projektu i pokazał, jak są wprowadzane dane, bo pan minister twierdził, że wszystko jest dopięte na ostatni guzik i że nie ma żadnych problemów z wprowadzaniem danych do tego systemu, ale wniosek był taki, żeby pan minister pokazał, jak to w praktyce funkcjonuje. Czy pan minister jest dzisiaj w stanie zaprezentować nam, jak system się sprawuje, jak funkcjonuje i jak łatwo można wprowadzić do niego wszystkie dane?

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Panie ministrze, proszę o odpowiedź: tak lub nie.

Podsekretarz stanu w MEN Maciej Jakubowski:

Niestety będzie troszkę dłużej. Ze względów technicznych nie jestem w stanie tego państwu pokazać, ale prośba nie dotyczyła wprowadzania danych do nowego systemu, o ile pamiętam, panie pośle, tylko tego, w jaki sposób będą tworzone raporty z nowego systemu w formacie starego systemu, żeby użytkownicy nie musieli na nowo tych raportów wypełniać. Chciałem tylko powiedzieć, że to jest kwestia czysto techniczna, dlatego że nowy system gromadzi znacznie większą liczbę danych na poziomie osobowym, a stary system po prostu agreguje te dane do jednej tabeli, gdzie są agregaty, czyli zamiast 28 rekordów z uczniami mamy po prostu tabelę, gdzie jest 28 uczniów z takimi cechami. Oczywiście takie tabele możemy państwu pokazać, możemy też państwu pokazać pierwsze propozycje kodu, który taki raport w formacie XML produkuje, ale myślę, że to są zagadnienia naprawdę techniczne. W każdym razie możemy taką prezentację dla państwa w ministerstwie zorganizować, bo tutaj nie mamy możliwości technicznych, żeby to pokazać. To, co mogę zrobić, to zaprosić państwa do ministerstwa…

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękujemy bardzo, pomyślimy.

Poseł Marzena Wróbel (SP):

Panie przewodniczący, ja się zgłaszałam, nie zauważył mnie pan.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Przepraszam, nisko ręka była. Ale słucham w takim razie.

Poseł Marzena Wróbel (SP):

Bardzo dziękuję panu posłowi Ostrowskiemu za przypomnienie mojego wniosku. Panie ministrze, dżentelmeńska umowa to jest dżentelmeńska umowa. W czasie posiedzenia podkomisji zwróciłam uwagę na radosną twórczość ministerstwa, które ot tak sobie

zmienia ustawy, zupełnie nie zwracając uwagi na to, że później te ustawy, niedorobione często, muszą być wprowadzane przez konkretnych ludzi w życie. I nie wyobrażam sobie takiej sytuacji, że oto osoba odpowiedzialna za wprowadzanie SIO w szkole wykonuje tę pracę dwukrotnie – raz w odniesieniu do starego systemu, drugi raz w odniesieniu do nowego systemu. Pan minister dał nam słowo, że tak się nie stanie, ale obiecał pan też przeprowadzić tę prezentację albo na posiedzeniu Komisji, albo miał pan zaprosić do ministerstwa posłów, którzy byli nią zainteresowani, byśmy mogli przekonać się na własne oczy, że ta praca nie będzie wykonywana przez pracowników tam na dole po raz wtóry. I nie dotrzymał pan słowa. Akurat jeśli chodzi o ustawę o systemie informacji oświatowej, to państwo korzystacie z dużej łaskawości ze strony opozycji, bo ona nie budziła bardzo wielu kontrowersji i my chcieliśmy, by ten system działał jak najlepiej, bo jest to ważne ze względu na funkcjonowanie edukacji i ze względu na wysiłek tych ludzi, którzy są na dole i muszą tę pracę wykonywać. I z przykrością muszę stwierdzić, że pan nadużył naszego zaufania, bo pan nam nie przedstawił prezentacji. W związku z tym, panie ministrze, jak mamy panu wierzyć, skoro pan nie dotrzymuje słowa?

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję, pani minister. Korzystając z uprawnień, jakie ma Komisja, wyznaczam panu ministrowi do jutra do godz. 9 termin przesłania trzech dat, kiedy posłowie będą mogli się udać do ministerstwa – dobrze by było, żeby to było w tym roku kalendarzowym – i zobaczyć to na własne oczy. Proszę, pani poseł.

Poseł Maria Nowak (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, przysłuchując się dyskusji i wszystkim wypowiedziom, tak pani inspektor, jak i odpowiedzi pana ministra, chciałam zgłosić wniosek o odrzucenie tego projektu. Ciągle jest tyle wątpliwości, pan przewodniczący mówi, że wyznacza dla pana ministra termin realizacji obiecanej prezentacji, ale mnie to wszystko nie zadowala. My dzisiaj mamy podjąć decyzję i zacząć prace nad projektem, stąd mój wniosek, aby ten projekt po prostu zaopiniować dziś negatywnie, odrzucić. Wątpliwości jest sporo, przed chwilą była o nich mowa, a odpowiedzi absolutnie nie można uznać za satysfakcjonujące. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję. Pani poseł Augustyn.

Poseł Urszula Augustyn (PO):

Dziękuję bardzo. Chciałabym zgłosić wniosek przeciwny. Pani poseł, ustawa funkcjonuje od kilku lat, system jest postawiony, wybudowany, w tej chwili jest jak gdyby testowany, 80% danych jest już zweryfikowanych, więc to działa. Jedyne, co wnosi ta nowelizacja, to przesunięcie w czasie możliwości korzystania z jednego tylko systemu. W kwestii ważności systemu nikt chyba nie ma wątpliwości – jeżeli on będzie funkcjonował prawidłowo, to będziemy mieli precyzyjnie naliczoną subwencję oświatową, a chyba na tym nam zależało. Ważny jest także fakt, że ten system będzie wprowadzał pewien porządek w tym, co się dzisiaj w szkołach dzieje, będziemy mieli zidentyfikowaną liczbę uczniów, liczbę nauczycieli, będziemy mieli precyzyjniejszą wiedzę na temat tego, jak kształtuje się polska edukacja, jak ona wygląda. Zatem dzisiaj nie dyskutujemy nad samym systemem, bo robiliśmy to kilka lat temu, wprowadzając ustawę. Przy czym cały czas bardzo dbaliśmy o to, żeby Generalny Inspektor Danych Osobowych był obecny, żeby nam wskazywał słabe punkty ustawy, słabe rozwiązania tego problemu. Cały czas cieszymy się z jego obecności, bo choćby podczas tej nowelizacji, dzięki zwróceniu uwagi przez GIODO, np. okres 3 lat skracamy do 6 miesięcy i dane niezweryfikowane nie będą dłużej przechowywane, co wydaje się bezpieczne. Także poprzednia nowelizacja wprowadziła ograniczenia, co do których były pewne wątpliwości, więc system znowu stał się jak gdyby bardziej bezpieczny. W tej chwili mówimy tylko o nowelizacji, która ma za zadanie wydłużenie czasu weryfikacji danych. I tylko tyle. Myślę, że jeśli dzisiaj odrzucimy tę nowelizację, to system mniej precyzyjny będzie działał nadal, a chyba zależy nam na tym, żeby on był precyzyjniejszy. I przypomnę jeszcze raz: nie rozmawiamy dzisiaj o samym funkcjonowaniu systemu, bo on jest, on działa, od marca ma w swoich zaso-

bach już 80% danych, potrzebna jest jeszcze weryfikacja miliona osób, które w tym systemie powinny być dopisane, a wobec których jest jakaś wątpliwość. Więc tak jak mówię: to jest tylko i wyłącznie wydłużenie czasu wprowadzenia w życie, natomiast sam system jest, istnieje i funkcjonuje. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo, zamykam dyskusję. Został złożony wniosek najdalej idący, czyli o odrzucenie, w związku z tym poddaję ten wniosek pod głosowanie.

Kto z pań i panów posłów jest za wnioskiem o odrzucenie przedstawionej nowelizacji ustawy? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Proszę o wyniki.

Sekretarz Komisji Paweł Witecki:

13 głosów za, 21 przeciw, 2 wstrzymujące się.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Stwierdzam, że Komisje odrzuciły wniosek o odrzucenie nowelizacji ustawy.

W związku z tym przechodzimy do rozpatrzenia projektu ustawy zawartego w sprawozdaniu podkomisji.

Poseł Marzena Wróbel (SP):

Panie przewodniczący, ja się zgłaszałam. Uważam, by pański wniosek, by pan minister jednak zaprezentował nam funkcjonowanie tego systemu w praktyce, był bardzo sensowny i wyznaczenie daty tej prezentacji także jest bardzo sensowne. Czy pan go podtrzymuje, czy ja mam go złożyć?

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Pani poseł, ja go podtrzymuję i dopilnuję tego.

Poseł Marzena Wróbel (SP):

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Proszę bardzo. Został państwu dostarczony tekst ustawy oraz omawiane zmiany, jakie w trakcie dyskusji między GIODO a ministerstwem zostały uzgodnione, aby ta ustawa mogła wejść w życie w odpowiedniej fomule, wypełniając oczekiwania jednej i drugiej strony. W związku z tym rozpoczynamy rozpatrywanie krok po kroku.

Czy są uwagi do tytułu ustawy: Ustawa z dnia – wpiszemy 2013 r. – o zmianie ustawy o systemie informacji oświatowej? Nie widzę zgłoszeń.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 1. Będziemy rozpatrywać kolejne zmiany, według punktów.

Czy są jakieś uwagi do pkt. 1? Nie widzę zgłoszeń, pkt 1 został przyjęty.

Czy są jakieś uwagi do zmiany z pkt. 2? Nie widzę zgłoszeń, pkt 2 został przyjęty.

Czy są jakieś uwagi do pkt. 3? Zgłasza się pani poseł Augustyn.

Poseł Urszula Augustyn (PO):

Macie państwo przed sobą tekst poprawki. W art. 2 pkt 3 dotyczącym art. 105 po wyrazie „funkcjonuje" dodaje się wyraz „również". W związku z tym art. 105 – to jest zmiana trzecia – brzmi, przeczytam dwie pierwsze linie: „W okresie od dnia wejścia w życie ustawy do dnia 1 marca 2017 r. w celach, o których mowa w art. 1 ust. 1, funkcjonuje również system informacji oświatowej…" i dalej bez zmian.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo. Kto z pań i panów posłów jest za wprowadzeniem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o wyniki.

Sekretarz Komisji Paweł Witecki:

24 głosy za, 1 przeciw, 0 wstrzymujących się.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo. Komisja przyjęła zmianę wraz ze zgłoszoną poprawką.

Czy są uwagi do pkt. 4? Nie ma uwag, więc przyjmujemy tę zmianę.

Czy są uwagi do pkt. 5? Nie widzę zgłoszeń.

Czy są uwagi do pkt. 6? Nie ma uwag do pkt. 6, co oznacza, że go przyjęliśmy.

Czy są uwagi do pkt. 7? Również nie widzę.

I czy do pkt. 8 w art. 1? Też nie ma uwag.

Przechodzimy do art. 2. Proszę, pani przewodnicząca Augustyn.

Poseł Urszula Augustyn (PO):

W art. 2 proponuję zmianę w ust. 5, dopisanie ust. 7, który otrzyma całkowicie nowe brzmienie, i to automatycznie spowoduje, że dotychczasowy ust. 7 stanie się ust. 8. Jednocześnie zmienia się stosowne odwołanie w ust. 8.

W ust. 5 dodajemy na początku słowo „niezwłocznie". Czyli będzie on brzmiał: „Niezwłocznie po wyjaśnieniu stanu faktycznego szkoła lub placówka oświatowa ponownie przekazuje do bazy danych…" i dalej bez zmian. Zatem w ust. 5 dopisujemy wyraz „niezwłocznie".

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Paweł Witecki:

25 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję. Stwierdzam, że wspólnie obradujące Komisje przyjęły tę poprawkę.

Ustęp 7, proszę.

Poseł Urszula Augustyn (PO):

Ustęp 7 otrzymuje nowe brzmienie – pozwolę sobie przeczytać: „7. Jeżeli po upływie 6 miesięcy od daty negatywnej weryfikacji, o której mowa w ust. 3, szkoła lub placówka oświatowa nie przekazała ponownie do bazy danych SIO danych identyfikacyjnych ucznia zgodnie z ust. 5, administrator bazy danych SIO usuwa z bazy danych SIO dane identyfikacyjne i dane dziedzinowe tego ucznia zgromadzone zgodnie z ust. 1 i 3 pkt 2 oraz przekazuje administratorowi lokalnej bazy danych SIO informacje o ich usunięciu. Administrator lokalnej bazy danych SIO niezwłocznie usuwa z lokalnej bazy danych SIO dane, o którym mowa w zdaniu pierwszym".

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo. Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za wprowadzeniem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o wyniki.

Sekretarz Komisji Paweł Witecki:

24 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Stwierdzam, że Komisje przyjęły tę poprawkę.

I kolejna poprawka. Bardzo proszę, pani poseł Augustyn.

Poseł Urszula Augustyn (PO):

Obecny pkt 7 stanie się pkt. 8 i w związku z tym nastąpi tu tylko jedna zmiana w odwołaniu, mianowicie w ostatnim zdaniu zamiast „przepisy ust. 1–6" będzie „przepisy ust. 1–7", bo dopisaliśmy ust. 7.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Czy jest sprzeciw? Nie widzę zgłoszeń, w związku z tym Komisje przyjęły poprawkę.

Przechodzimy do art. 3… Aha, jeszcze cały artykuł, przepraszam, bo były poprawki.

W takim razie przechodzimy do głosowania art. 2 w całości wraz poprawkami.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem art. 2? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Paweł Witecki:

24 głosy za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja przyjęła art. 2 wraz z poprawkami.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 3. Czy są jakieś uwagi do tego artykułu? Nie widzę zgłoszeń, stwierdzam, że art. 3 został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 4? Nie widzę zgłoszeń, stwierdzam, że art. 4 został przyjęty.

Czy są uwagi do art. 5? Nie widzę zgłoszeń.

W związku z tym przystępujemy do głosowania nad całością. Choć możemy zastosować prostszą procedurę.

Czy jest sprzeciw wobec uchwalenia proponowanej ustawy o zmianie ustawy o systemie informacji oświatowej? Jest sprzeciw. W związku z tym głosujemy nad całością wraz z przegłosowanymi poprawkami.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem całości ustawy o zmianie ustawy o systemie informacji oświatowej wraz z zaproponowanymi poprawkami? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Sekretarz Komisji Paweł Witecki:

25 głosow za, 2 przeciw, 1 wstrzymujący się.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że Komisje przyjęły ustawę wraz z zaproponowanymi poprawkami.

Przystępujemy do wyznaczenia posła sprawozdawcy. Proszę, pani poseł Domicela Kopaczewska.

Poseł Domicela Kopaczewska (PO):

Proponuję panią przewodniczącą Urszulę Augustyn.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Czy pani przewodnicząca się zgadza? Czy jest sprzeciw? Nie widzę zgłoszeń. Stwierdzam, że Komisje przyjęły zaproponowaną kandydaturę pani poseł Urszuli Augustyn jako posła sprawozdawcy.

Proponuję wyznaczyć termin dla ministra właściwego do spraw członkostwa RP w UE na przedstawienie opinii do dnia 13 listopada. Czy jest sprzeciw? Nie widzę zgłoszeń. Stwierdzam, że Komisje przyjęły wniosek.

Wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia Komisji. Przypominam panu ministrowi o obietnicy.

Zamykam posiedzenie.

Poseł Julia Pitera (PO):

Pozwolę sobie tylko na komunikat dla członków Komisji Administracji. Prawdopodobnie będziemy mieli posiedzenie w czwartek w tygodniu niesejmowym, wszystko na to wskazuje.

Przewodniczący poseł Piotr Paweł Bauć (TR):

Informuję, że protokół posiedzenia z załączonym zapisem jego przebiegu będzie do wglądu w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Dziękuję bardzo.